

ת"פ 17917/05/14 - מדינת ישראל נגד דן מדינה

בית משפט השלום בירושלים

02 דצמבר 2015

ת"פ 17917-05-14 מדינת ישראל נ'
מדינה(אחר/נוסף)

בפני כב' השופטת דנה כהן-לקח

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

דן מדינה

הנאשם

החלטה וגזר-דין

רקע

1. ביום 3.7.2014 הורשע הנאשם בהתאם להודאתו, בעבירות שיוחסו לו בכתב אישום מתוקן כדלקמן: גידול סם מסוכן לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים או הפקודה); והחזקה בכלים המשמשים להכנת סם מסוכן לפי סעיף 10 רישא לפקודה.

בהתאם לעובדות כתב-האישום המתוקן, מספר חודשים לפני יום 7.5.2014 (במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה), בעת שהנאשם התגורר בשכירות בדירה השייכת לאביו, הוא ייעד חדר באותה דירה כמעבדה לגידול סמים, ובו גידל סם מסוכן מסוג קנביס במשקל 135.19 גרם נטו. באותן נסיבות, כשלושה שבועות לפני המועד בו נתפס על ידי המשטרה, החל הנאשם בגידול זרעי הסם, תוך שימוש בצידוד רב אשר בו הצטייד מבעוד מועד, לרבות: אוהלים, אדניות, אדמה, מערכת השקיה וסינון, מאוורר, מקלות תמיכה, נייר מבודד, מנורות תאורה, גוף חימום, אינקובטור, מערכת סינון אויר, חומרי דישון, שקיות וקופסאות לגידול סמים. בנוסף, אחסן הנאשם במחסן הסמוך לדירה ציוד רב המשמש להכנה ולהחזקה של סמים מסוכנים.

2. הסדר-הטיעון בין הצדדים לא כלל הסכמה לעניין העונש, והצדדים נותרו חופשיים בטיעוניהם. יחד עם זאת, הוסכם כי הנאשם יופנה לשירות המבחן לצורך הכנת תסקיר בעניינו. לבקשת הסנגור, התבקש שירות המבחן לבחון את שאלת ביטול ההרשעה, תוך שבית-המשפט הדגיש כי אינו מביע כל עמדה בעניין. בסך-הכל, הוגשו בעניינו של הנאשם ארבעה תסקירים.

תסקירי שירות המבחן

3. **התסקיר הראשון** בעניינו של הנאשם הועבר לעיוני ביום 29.10.2014. מהתסקיר עלה כי הנאשם הינו בן 36, רווק ונעדר עבר פלילי. התסקיר סוקר את נסיבות חייו של הנאשם ויחסיו עם הוריו ובני משפחתו. בילדותו, עבד אביו של הנאשם במשרד החוץ, ועל כן נדדה משפחתו בין מספר ארצות שונות לאורך חייו. בהיותו בן 7, עת התגוררה משפחתו ביוסטון טקסס אשר בארצות הברית, התגלה אצל הנאשם גידול סרטני ממאיר בחלל הבטן, ובעקבותיו נאלץ לעבור ניתוחים וטיפולים עד שנרפא. בהיותו בגיל העשרה חיה משפחתו באקוודור, והנאשם למד בבית ספר אמריקאי בקרבת מקום. שם, חווה הנאשם בדידות גדולה ומשבר אישי בשל היותו היהודי היחיד בבית ספרו, ואלה הובילו להחלטתו לשוב לישראל בגפו בגיל 16. הנאשם סיים את לימודיו התיכוניים בפנימייה במרכז הארץ עם תעודת בגרות מלאה. הנאשם סיפר כי בעת שהיה חניך בפנימייה התוודע לראשונה לשימוש בסמים בנסיבות חברתיות בתדירות נמוכה. כשסיים את לימודיו, התגייס הנאשם לצבא ושירת שירות צבאי מלא בתפקיד טכנאי ציוד מסווג, ואף הוענק לו פרס חניך מצטיין. לאחר שהשתחרר משירותו הצבאי, עבד הנאשם במספר עבודות מזדמנות ונסע לטייל בדרום אמריקה. כאשר שב ארצה למד גרפיקה ובניית אתרים, והחל לעבוד כאחראי משמרת בחברת אבטחה במשך 4 שנים, עד למעצרו. לדברי הנאשם, בשנים שקדמו למעצרו החל לעשן סם מסוג מריחואנה בתדירות יום יומית.

אשר לעבירות נשוא התיק שבכותרת - בתסקיר צוין כי הנאשם לקח אחריות על העבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן, והסביר על רקע שימוש בסמים ואי הבנתו את החומרה הפלילית של מעשיו. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מביע חרטה כנה על מעשיו, וכי קשייו הרגשיים עמם לא השכיל להתמודד באופן בונה, הם שהובילו אותו לפנות לסמים כמפלט. הנאשם טען לפני שירות המבחן כי מאז מעצרו אינו משתמש בסמים. ואכן, בדיקות שתן לגילוי שרידי סם נמצאו נקיות.

במישור ההתרשמות - שירות המבחן התרשם כי הנאשם הנו בעל דימוי עצמי נמוך, עם חווית נטישה ועזיבה, אשר נוכח חוסר היציבות וחוסר הקביעות שאפיינו את ילדותו, מרגיש תלישות וחוסר שייכות בכל מקום אשר נמצא. שירות המבחן התרשם כי לאורך השנים ניכרו קשיים תפקודיים ורגשיים אשר לא עובדו, וניכר כי גם כיום הנאשם חווה תסכולים בשגרת חייו עמם הוא מתקשה להתמודד. עוד התרשם שירות המבחן כי על רקע מצוקותיו הנפשיות הגדולות, ראה הנאשם בסמים מפלט ודרך לברוח מהמציאות. הערכת שירות המבחן הייתה כי כל אלה מהווים **גורמי סיכון** להישנות מעורבות עבריינית מצדו של הנאשם. יחד עם זאת, צוין כי לנאשם כוחות חיוביים לתפקוד, וכי כיום הוא מודע יותר להתנהגותו ולמניעה, ולמרכיבים החלשים באישיותו. כמו כן, צוין כי הנאשם מביע רצון לשינוי והשתלב בטיפול מעמיק בבעיות הסמים. הערכת שירות המבחן הייתה כי כל אלה מהווים **גורמי סיכוי** לשיקום ולהימנעות מהתנהגות עבריינית.

בתסקיר צוין כי הנאשם הופנה לטיפול במכון הירושלמי לתחלואה כפולה ולמאבק בסמים, אך לאחר שתי פגישות היכרות, בחר שלא להמשיך לקבל טיפול במקום מכיוון שנבהל מהאנשים שטופלו במקום (אשר חלקם סובלים מבעיות נפשיות). בהמשך, פנה הנאשם מיוזמתו למטפל פרטי המתמחה בתחום הסמים, ונפגש איתו שלוש פעמים. שירות המבחן התרשם במסגרת התסקיר הראשון כי הנאשם מצוי בשלבים ראשוניים של תהליך שינוי ושיקום, וכי ההליכים המשפטיים מהווים גורם מדרבן נוסף עבורו להתמיד בטיפול. בהתחשב בכל אלה, המליץ שירות המבחן במסגרת התסקיר הראשון, לשנות את התנאים המגבילים של מעצר בית מלא ולאפשר לנאשם לחזור לשגרת חיים

נורמטיבית, תוך שילובו במסגרת טיפולית ופיקוחית אשר תעזור לו לנתב את צעדיו ולהתמודד עם קשיים אליהם נחשף בחיי היום-יום. כן המליץ שירות המבחן על תקופת דחייה בת ארבעה חודשים על מנת לבחון את התקדמותו של הנאשם במסגרת הטיפול הפרטני.

בתסקיר השני, שהוגש לעיוני ביום 25.2.2015, צוין כי במהלך חודש דצמבר של שנת 2014, עבר הנאשם תאונת עבודה בה שבר את קרסול רגלו. כתוצאה מכך, נאלץ הנאשם לעבור מספר ניתוחים ברגלו ולהתאשפז בבית החולים. לאחר שהשתחרר, סבל הנאשם מזיהום ברגלו ומסיבוכים בשל הניתוחים שעבר, ועל כן התנייד בכיסא גלגלים והתקשה בתפקוד בסיסי. בעקבות התאונה, התקשה הנאשם להגיע לשירות המבחן לצורך מסירת בדיקות לגילוי שרידי סם וכן התקשה להמשיך לנסוע למודיעין לצורך הטיפול הפרטי בו החל, ועל כן פנה לשירות המבחן בבקשה להפנותו ליחידה להתמכרויות בירושלים (של"מ) להתחלת אבחון וטיפול במקום וכן למסירת בדיקות לגילוי שרידי סם שם. בהתחשב בכך, התבקשה דחייה של ארבעה חודשים נוספים לצורך המשך מעקב אחר התקדמותו של הנאשם ביחידת של"מ.

התסקיר השלישי הוגש לעיוני ביום 21.6.2015. בתסקיר האמור צוין כי הנאשם המשיך בטיפול במסגרת יחידת של"מ, וכי מדיווח של גורמי הטיפול עולה כי הנאשם נמצא בהליך טיפולי משמעותי בו הוא משקיע מאמצים רבים, מתמודד עם מציאות חיו וקשייו הרגשיים, מנסה לשנות דפוסי התנהגות מכשילים וניכרת התקדמות במצבו. עוד צוין כי הנאשם מוסר בקביעות בדיקות שתן לגילוי שרידי סם, וכל הבדיקות שמסר נמצאו תקינות. אשר לתאונה אותה עבר הנאשם, צוין כי הנאשם החל בתהליך שיקום רגלו אך עדיין זקוק למספר התערבויות רפואיות, ביניהן ניתוח. בשל מצבו הרפואי הוא אינו עובד, מתקשה בתפקוד בסיסי וזקוק לקב"מ כדי להתנייד. להערכת שירות המבחן, ההליכים המשפטיים בעניינו של הנאשם מדרבנים אותו להמשיך בטיפול, ומסייעים לו בתהליך השיקום.

במישור ההמלצה - צוין שירות המבחן כי מחד גיסא, מדובר בעבירות חמורות. מאידך גיסא, התחשב שירות המבחן בתהליך בו החל הנאשם בחודשים האחרונים (לרבות ניקיון מסמים), בהתמדה בתהליך הטיפול וכן במצבו הרפואי של הנאשם. בהתחשב בכל אלה, המליץ שירות המבחן כי יוטל על הנאשם צו שירות לתועלת הציבור כענישה מוחשית, בהיקף של 150 שעות, וכן מאסר מותנה. כמו כן, המליץ שירות המבחן על העמדת הנאשם בצו מבחן למשך שנה, במסגרתו ימשיך לקבל טיפול ביחידת של"מ בירושלים וימסור בדיקות שתן אשר יעקבו אחר ניקיונו מסמים.

בתסקיר הרביעי (והאחרון), שהוגש לעיוני ביום 26.7.2015, התייחס שירות המבחן לסוגיית ביטול ההרשעה, וזאת לבקשת הסנגור. בתסקיר צוין כי הנאשם חושש כי הרשעה עלולה לפגוע בסיכויי לחזור לעבודה כשומר, וכי הרשעה עלולה להביא לפגיעה נוספת בדימוי העצמי. בהתחשב בכך, וכדי לא לפגוע באפשרויות תעסוקה עתידיות וכן כדי לחזק את הנאשם במסלול הטיפול, המליץ שירות המבחן על ביטול הרשעתו של הנאשם.

טיעוני הצדדים בסוגיות ההרשעה והעונש

4. בא-כוח המאשימה, עו"ד אריה ברנד, טען כי מתחם העונש ההולם לעבירות שבוצעו על-ידי הנאשם נע מ-6 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות, ועד 18 חודשי מאסר בפועל. בא-כוח המאשימה טען כי לא מתקיימים

תנאיה של ההלכה הפסוקה לביטול הרשעה, והתנגד לכך. בנסיבות העניין, משיקולי היחיד והרבים, עתר בא-כוח המאשימה להטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל ושבוע, לריצוי ממש.

5. מנגד, בא-כוח הנאשם, עו"ד רועי פוליטי, טען כי מתחם העונש ההולם נע ממאסר מותנה ושל"צ, ועד מספר חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות. בנסיבות העניין, עתר הסנגור לבטל את הרשעת מרשו, ולהטיל עליו צו של"צ וצו מבחן לפי המלצת שירות המבחן, וזאת בשים לב למכלול הנסיבות לקולא ולדרך השיקומית בה צעד הנאשם בתיק זה.

יוער כי באי-כוח שני הצדדים הפנו לאסמכתאות מן הפסיקה בתמיכה לטיעוניהם, הן בסוגית ההרשעה והן בסוגית העונש.

הנאשם בדבריו לפני טען כי הפנים את חומרת המעשים בהם הורשע והביע צער עליהם. הנאשם הוסיף כי במשך כשנה וחצי הוא שומר על ניקיון מסמים.

סוגית ההרשעה

6. כידוע, הכלל לגבי נאשמים בגירים הוא כי משהוכח ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם בדין. הימנעות מהרשעה או ביטולה מהווים אמצעי חריג שבית-המשפט יעשה בו שימוש רק בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, בהן בית-המשפט שוכנע כי אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, לבין חומרתה של העבירה ונסיבות ביצועה. הנטל על ההגנה לשכנע כי בנסיבות המקרה יש לחרוג מן הכלל ולהעדיף את השיקולים האישיים התומכים בביטול ההרשעה, על-פני שיקולים נוגדים אחרים המצדדים בהותרת ההרשעה על כנה ובהם: עקרון ההלימה והוקעת מעשי העבירה, הצורך בהרתעת היחיד והרבים, וכן מדיניות אכיפה אחידה ושוויונית כלפי כלל העומדים לדין.

בהתאם להלכה הפסוקה, על-מנת לבטל הרשעה בעניינו של נאשם בגיר, על בית-המשפט לבחון **הצטברותם** של שני תנאים מרכזיים: ראשית, האם סוג העבירה ונסיבות ביצועה מאפשרים לוותר בנסיבות המקרה על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים. ושנית, האם הרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם (ראו: ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997)).

לאחר שבחנתי את עניינו של הנאשם שלפניי, אני סבורה כי התנאים הנדרשים לצורך חריגה מן הכלל וביטול ההרשעה לא הוכחו. להלן הנימוקים למסקנה זו.

7. בכל הנוגע לסוג העבירות ונסיבות ביצוען - הנאשם גידל בביתו סם מסוג קנביס במשקל של כ- 135.19 גרם נטו והחזיק בכלים המשמשים להכנתו. אמת, מדובר בסם שנהוג להחשיבו כ"קל" ושכמותו לא הייתה גדולה במיוחד (כך למשל, לא מדובר בגידול מספר קילוגרמים של קנביס כפי שארע בפרשות אחרות שנדונו בפסיקה). זאת ועוד; לא

מדובר במעבדה שהוסתרה על-ידי קירות גבס או אמצעים אחרים, אלא עסקינן בחדר מאובזר בתוך דירה בה התגורר הנאשם. אוסיף כי לא נטען בכתב-האישום המתוקן כי הנאשם סחר בסם, ואף לא נטען כי נתפס בחזקתו של הנאשם סם המחולק ל"מנות", או סכומי כסף היכולים ללמד על סחר בסם. כפי שעולה מתסקירי שירות המבחן, הסיבה שהובילה את הנאשם לביצוע העבירות הייתה התמכרותו לסמים על רקע קשיים רגשיים עמום התקשה להתמודד.

לצד כל אלה, לא ניתן להקל ראש בכך שמעשיו של הנאשם לוו בתכנון, במאמצים ובמחשבה, שכן הנאשם הצטייד מראש בזרעי קנבוס, בידע מתאים, וכן בצידוד רב כפי שפורט בפסקה 1 בדבריי לעיל, לצורך גידול הקנביס בביתו. אין מדובר בגידול הסם בעציץ על עדן החלון, אלא בהקמת מעבדה לגידול סמים בתוך חדר בדירה, שיוחד למטרה זו ואובזר בצידוד מקצועי לצורך כך. במעשיו האמורים של הנאשם טמונה חומרה, עקב הנזק הפוטנציאלי הכרוך בהם (וזאת, אף אם לטענת הנאשם הוא התכוון לעשות שימוש בסם לצריכתו העצמית בלבד). תכליתן של העבירות האוסרות על גידול סמים ועל החזקת כלים המשמשים להכנת סם, היא למנוע הכנסת סם חדש למערכת הסחר או ההפצה של הסם, בשים לב לכך שלעולם אין לדעת לאילו ידיים יתגלגל הסם שיופק מהצמחים ומה יהיה ייעודו. על חומרתן של שתי העבירות הנדונות ניתן ללמוד מהעונש המרבי שהמחוקק ראה לקבוע בצד כל אחת מהן - 20 שנות מאסר. בתי-המשפט עמדו על הצורך לבלום את התפשטות נגע הסמים בחברה, בין היתר על-ידי אכיפת הדין כנגד העוסקים בגידול סמים ובהפקתם. ביטול ההרשעה עלול להעביר מסר שגוי לפיו ניתן להקל ראש במעשיו של הנאשם. לכך אין מקום בשים לב למהות העבירות בהן עסקינן. בהתחשב בכל אלה, אני סבורה כי שיקולי ענישה של הלימה, גמול והרתעה של היחיד ושל הרבים מפני העבירה של גידול סמים בשילוב עם העבירה של החזקה בכלים המשמשים להכנת סם, מקשים על האפשרות לבטל את הרשעת הנאשם (ראו והשוו: עפ"ג (מחוזי ת"א) 31126-05-14 מדינת ישראל נ' חריט (12.1.2015); ע"פ (מחוזי חיפה) 41827-08-10 פרידמן נ' מדינת ישראל (30.12.2010); ת"פ (שלום תל-אביב-יפו) 24322-05-12 מדינת ישראל נ' נובק (18.3.2013)).

8. המסקנה אליה באתי מתחזקת בנסיבות המקרה דנן, נוכח העדר הוכחתו של התנאי המצטבר הנוסף, שעניינו פגיעה חמורה בשיקום הנאשם עקב הרשעתו בדיון. נקודת המוצא בהקשר זה היא כי על ההגנה לשכנע שהרשעה בדיון תוביל ליצירת נזק קונקרטי חמור עבור הנאשם. ובלשונו של כב' השופט שהם:

"...יש להתייחס לנזק המוחשי-קונקרטי העלול להיגרם למבקש, ואין להידרש לאפשרויות תיאורטיות, לפיהן עלול להיגרם לו נזק כלשהו בעתיד. קבלת גישתו זו של המבקש, תחייב את בית המשפט להידרש לתרחישים תיאורטיים, שאין לדעת אם יתממשו בעתיד, ולא ברור כלל עד כמה תהיה להרשעה בדיון השפעה על היתכנותם של אותם תרחישים".
(רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (1.1.2013); ההדגשה אינה במקור - ד.כ.ל.).

במקרה דנן, לא הוכחה פגיעה חמורה בשיקומו או בעתידו של הנאשם בגין הרשעתו. מהתסקיר עולה לכאורה כי הנאשם מעוניין לחזור לעבודה כשומר או כמאבטח, ונטען כי הרשעה בדיון עלולה לפגוע באפשרות לעשות כן. אף אם אתעלם ממצבו הרפואי הנוכחי של הנאשם (קשיי הליכה עקב תאונה) ואניח כי מצב זה הנו בר-חלוף, לא הוצגה לפני כל תשתית ראייתית לתמיכה בטענת ההגנה לפיה ההרשעה תפגע באפשרות של נאשם לעבוד בשמירה או באבטחה. כך, על-אף שחובת הראיה בעניין זה מוטלת על ההגנה. יצוין כי בהתאם לסעיפים 19 ו-28 לחוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב-1972, וכן בהתאם לסעיף 12 לחוק כלי היריה, התש"ט-1949, נתון בידי הגורמים שהוסמכו

לכך בחוק, שיקול-דעת לעניין מתן רישיונות לנשיאת נשק ושירותי שמירה. ככלל, עבירות מן הסוג שביצע הנאשם, ראוי שייבחנו על-ידי הגורמים המוסמכים לעניין מתן רישיונות לנשיאת נשק ושירותי שמירה, ולפיכך אין למנוע מגורמים אלה מידע על ביצוע העבירות הנדונות בדרך של ביטול ההרשעה. כידוע, שיקוליהם של הגורמים המקצועיים בהקשר זה אינם זהים לשיקוליו של בית-המשפט. חזקה על הנאשם כי בבוא העת, ישטח את מכלול נסיבותיו בפני הגורמים המוסמכים, והם ישקלו אותן ויתייחסו אליהן. מכל מקום, בשלב זה אין וודאות אם הנאשם יוכל לחזור לעבודת שמירה או אבטחה מבחינה רפואית, ואף אין וודאות מה תהא החלטת הגורמים המקצועיים המוסמכים להכריע בעניין בהתאם לשיקול-הדעת המסור להם בחוק. ממילא, לא הוכח באופן ברור וממשי נזק קונקרטי וחמור בשיקומו או בעתידו של הנאשם, במידה שיש בה כדי להצדיק את העדפת השיקולים האינדיבידואליים, על-פני האינטרסים הציבוריים המצדדים בכלל ההרשעה כאמור לעיל.

אוסף כי בתסקירים של שירות המבחן צוין כי הרשעה בדין עלולה להוביל לפגיעה באפשרויות תעסוקה עתידיות של הנאשם וכן בדימויו העצמי. דא עקא, ההתייחסות האמורה ל"אפשרויות תעסוקה עתידיות" הנה כללית ותיאורטית באופייה, ואין די בה לצורך ביטול ההרשעה. זאת ועוד; הרשעה מעצם טיבה וטבעה היא בעלת השפעה על דימויו העצמי ועל עתידו של כל מורשע. היא בוודאי לא תיטיב עם הנאשם. עם זאת, כאשר מדובר בנאשם בגיר, אף אם הוא חסר עבר פלילי, הכלל נותר הרשעה. בכל הנוגע לטענת שירות המבחן לפיה יש לבטל את ההרשעה על מנת לחזק את הנאשם בתהליך הטיפול-השיקומי בו הוא משולב, הרי שאין בכך כדי להוות עילה לביטול ההרשעה. את התהליך השיקומי-הטיפול עושה הנאשם בראש ובראשונה עבור עצמו, ויש לקוות כי ישכיל להתמיד בו ללא קשר לסוגית ההרשעה.

כידוע, בית-המשפט נותן משקל מהותי להמלצות שירות המבחן, השם לנגד עיניו בעיקר את שיקולי השיקום האינדיבידואליים. עם זאת, מדובר בהמלצה שאינה כובלת את שיקול-דעת בית-המשפט הבוחן את התמונה הכוללת, תוך מחויבות לאמות-המידה שנקבעו בהלכה הפסוקה ולמכלול שיקולי הענישה הצריכים לעניין. הנסיבות לקולא בעניינו של הנאשם ובהן: הודאת הנאשם והחרטה שהביע; העדר הרשעות קודמות; ההרתעה האישית שבעצם ניהול ההליך הפלילי; תהליך השיקום בו משולב הנאשם; ומכלול הנסיבות האישיות כמפורט בתסקירים ובטיעוני ההגנה לפני - כל אלה יקבלו משקל מהותי במלאכת גזירת הדין. עם זאת, לא שוכנעתי כי יש בהם כדי להצדיק חריגה מכלל ההרשעה.

9. אשר על כן, ונוכח מכלול הטעמים האמורים, אני קובעת כי הרשעת הנאשם תיוותר על כנה.

ריבוי עבירות

10. כאמור, הנאשם הורשע בביצוען של שתי עבירות - עבירה של גידול סמים וכן עבירה של החזקה בכלים המשמשים להכנת סם. נוכח אופיין ומהותן של העבירות האמורות, נוכח הזיקה ההדוקה ביניהן, ונוכח העובדה כי הן בוצעו באותו מקום ובאותה מסגרת זמנים, אני סבורה כמו באי-כוח הצדדים כי שתי העבירות מהוות אירוע אחד לצורך קביעתו של מתחם ענישה הולמת. מסקנה זו מתבקשת הן לפי "מבחן הקשר ההדוק" והן לפי "המבחן הצורני-העובדתי" (ראו: סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, וכן: ע"פ 4913/10 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014)).

מתחם הענישה ההולמת

11. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחם הענישה ההולמת בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובמדיניות הענישה הנהוגה.

על הערכים המוגנים שנפגעו ועל נסיבות ביצוע העבירות במקרה דנן עמדתי בהרחבה בפסקה 7 לעיל, ואיני רואה לחזור על הדברים.

אשר לענישה הנוהגת - בדיקת הפסיקה בנוגע לעבירה של גידול סם מסוכן מסוג קנביס מעלה כי על דרך הכלל, בתי-המשפט נוטים להטיל בגין עבירה זו עונשי מאסר בפועל. במקרים הקלים יותר, יכול המאסר בפועל להיות מרוצה בדרך של עבודות שירות. מנגד, במקרים שנסיבותיהם חמורות, נגזרו עונשי מאסר בפועל לתקופה ממשית מאחורי סורג ובריא. חומרת הענישה משתנה ממקרה למקרה בהתאם לכמות הסם שהנאשם הורשע בגידולו, מידת התחכום שנדרשה לשם גידול הסם, מטרת הגידול ועוד (ראו והשוו: רע"פ 1787/15 עמר נ' מדינת ישראל (24.3.2015); רע"פ 7675/13 סעפין נ' מדינת ישראל (26.1.2014); רע"פ 6987/13 אברמוב נ' מדינת ישראל (21.10.2013); עוד ראו והשוו: עפ"ג (מחוזי תל-אביב) 24376-07-14 עמר נ' מדינת ישראל (18.2.2015); עפ"ג (מחוזי מרכז) 55950-07-14 קרן נ' מדינת ישראל (2.11.2014); עפ"ג (מחוזי ת"א) 31126-05-14 חריט הנ"ל; ע"פ (מחוזי חיפה) 41827-08-10 פרידמן הנ"ל; עפ"ג (מחוזי מרכז) 52810-07-10 עזריה נ' מדינת ישראל (21.12.2010); בנוסף ראו והשוו: ת"פ (שלום פתח תקווה) 3001-08-12 מדינת ישראל נ' עמר (24.3.2014); ת"פ (שלום באר-שבע) 11284-07-12 מדינת ישראל נ' לוי (16.9.2013)).

למען שלמות התמונה, יצוין כי בפסיקתם של בתי-המשפט ניתן לאתר גם מקרים בהם הוטלה ענישה מוחשית אשר אינה כוללת רכיב של מאסר בפועל, וזאת מטעמי שיקום (ראו והשוו: ת"פ (שלום ירושלים) 5119-09-13 מדינת ישראל נ' ליסנר (6.5.2014); ת"פ (שלום טבריה) 13365-08-13 מדינת ישראל נ' טל (8.7.2014); ת"פ (תל-אביב-יפו) 4563-08 מדינת ישראל נ' עוקבי (18.4.2010)).

12. בהתחשב בעקרון המנחה של ההלימה; בשים לב לפגיעה בערכים המוגנים; בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות; ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת; אני סבורה כי מתחם הענישה ההולמת במקרה שלפניי (גידול קנביס במשקל של כ- 135.19 גרם נטו במעבדה מאובזרת בחדר בתוך דירת מגורים, וכן החזקת כלים המשמשים להכנת הסם) נע **ממאסר קצר בפועל (אשר במקרים מתאימים יכול וירוצה בעבודות שירות) ועד 15 חודשי מאסר בפועל.**

חריגה לקולא ממתחם הענישה ההולמת וגזירת העונש המתאים

13. בא-כוח הנאשם עתר לאמץ את המלצתו העונשית של שירות המבחן, ולהסתפק בהטלת צווי של"צ ומבחן. בשים לב למתחם הענישה ההולמת כפי שנקבע בפסקה 12 לעיל, משמעות עתירתו של הסנגור היא חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם. להלן אבחן את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות כאמור בסעיף 40א לחוק העונשין, ואפרט מדוע אני בדעה כי מוצדק לחרוג לקולא ממתחם הענישה ההולמת בעניינו של הנאשם, כמבוקש על-ידי בא-

כוחו.

14. כפי שעולה מתסקירי שירות המבחן שפורטו בפסקה 3 לעיל, נסיבות חייו של הנאשם שלפניי אינן פשוטות. לאורך שנות ילדותו, חש הנאשם חוסר ביציבות ובגורמי תמיכה. כתוצאה מכך, חווה הנאשם תחושת בדידות ומצוקות רגשיות עימן לא השכיל להתמודד באופן בונה. על רקע זה החל הנאשם לצרוך סמים אליהם התמכר באופן קבוע, וביצע את העבירות נשוא ההליך שבכותרת. כיום, לאחר תקופה של למעלה משנה במהלכה השקיע הנאשם מאמצים בתהליך הטיפול, הנאשם שומר על ניקיון מסמים וניכרת התקדמות במצבו. שירות המבחן ציין כי הנאשם עובר תהליך משמעותי, בו הוא לומד להתמודד עם קשייו הרגשיים. אעיר כי גם לאחר תאונת העבודה שארעה לנאשם, בעקבותיה הוא התקשה בתפקוד בסיסי עקב מצבו הרפואי, התמיד הנאשם בתהליך הטיפול ובניקיון מסמים, ואף נמנע מלהשתמש במשככי כאבים על-מנת לעמוד בבדיקות לאיתור סמים, שאכן נמצאו נקיות. הדבר הוא בגדר סימן מעודד. אוסיף כי הנאשם היה עצור בתיק זה מאחורי סורג ובריח במשך כ- 7 ימים, ולאחר מכן היה נתון במעצר בית מלא במשך קרוב לחצי שנה, באופן שהיווה מגבלה משמעותית על החירות ושימש גורם מרתיע עבור הנאשם. לכל אלה יש להוסיף את יתר הנסיבות לקולא, ובהן: הודאת הנאשם בכתב-האישום המתוקן, נטילת האחריות על-ידו, החרטה הכנה שהביע לפני שירות המבחן וכן לפני באולם-הדיונים, וכן העדרו של עבר פלילי. בהתחשב בכל אלה, אני בדעה כי קיים סיכוי ממשי לשיקום הנאשם כאמור בסעיף 40ד(א) לחוק העונשין. אכן, שיקולים אלה לא הצדיקו את ביטול הרשעתו של הנאשם בדין, מנימוקים עליהם עמדתי בדבריי לעיל. עם זאת, אני סבורה כי יש בהם כדי להצדיק סטייה ממתחם העונש ההולם לקולא, כך שניתן להסתפק בצווי של"צ ומבחן וכן במאסר מותנה הצופה פני עתיד. בקביעת היקף השל"צ, ראיתי להגדיל את מספר השעות עליו המליץ שירות המבחן, וזאת עקב חומרתן של עבירות הסמים, ובכלל זה העבירות בהן הורשע הנאשם.

יש לקוות כי הנאשם יתמיד בדרך השיקומית ויצדיק את האמון שניתן בו, שאם לא כן - ניתן יהיה לגזור את דינו מחדש, תוך התחשבות במתחם הענישה ההולמת כפי שנקבע לעיל.

סוף דבר

15. נוכח מכלול הטעמים האמורים, אני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

א. הנאשם יבצע שירות לתועלת הציבור בהיקף של 180 שעות על-פי התכנית המוצעת בתסקיר שירות המבחן. שירות המבחן יפקח על עבודת הנאשם ויהיה רשאי לשנות את מקום ההשמה במידת הצורך, ללא צו שיפוטי נוסף.

ב. הנאשם יהיה נתון לפיקוח קצין מבחן למשך שנה מהיום, וישתתף בכל תכנית טיפולית שיציע שירות המבחן וזאת כחלק מתנאי המבחן.

הנאשם מוזהר שוב כי אם יפר את תנאי המבחן או את צו השל"צ תימסר הודעה על כך לבית-המשפט, אשר יהיה מוסמך לקיים דיון מחודש בגזר-הדין.

ג. מאסר על-תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך שלוש שנים מהיום. התנאי הוא שהנאשם לא

יעבור כל עבירת סמים מסוג פשע.

ד. מאסר על-תנאי לתקופה של 3 חודשים למשך שלוש שנים מהיום. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור כל עבירת סמים מסוג עוון.

ה. ככל שנתפסו סמים, יש להשמידם.

המזכירות תמציא העתק גזר הדין לשירות המבחן למבוגרים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ' כסלו תשע"ו, 02 דצמבר 2015, במעמד הצדדים.